

Hrobka rodiny J.Schichta na hřbitově na Střekově, soubor 4 hrobek na hřbitově v Krásném Březně,

podklady pro zadání projektové přípravy obnovy.

U všech hrobek provést základní měřičskou dokumentaci. Další projekční činnost směřovat separátně podle zjištěných problémů.

1. Hrobka rodiny Johanna Schichta – hřbitov Střekov, stará část.

Náměty k řešení v projektu:

- hrobka je na svažitém terénu a ve své přední části před zvýšeným pódiem je zahlobená plocha (s nevhodně umístěnými urnovými náhrobky) přístupná ze 4 stran schodišti tvořící bezodtokovou vanu
- spáry mezi jednotlivými bloky vápence mají vyplavený tmel a spárami zatéká, případně se v nich zakořeňuje břečťan a další rostliny
- není znám rozsah olověné izolace nadzemních částí závěru hrobky a bloků nasedajících na základy (betonové?) konstrukcí areálu
- lokálně jsou patrné odmrzající krusty sádrovce (důsledek kyselých dešťů) - navrhnout způsob konzervace
- není jasné, jak je řešen přístup do pohřební komory a ani její tvar a případné odvětrání a odvodnění, stav rakví atd.
- stav kamene mramorové busty J.Schichta od K.Scholze z r. 1910 (?) je havarijní, vyžaduje urgentní konzervaci a vyřešit otázku, zda ji vrátit na náhrobek nebo nahradit replikou
- mozaika za bustou vyžaduje generální rekonstrukci – revizi stavu nosné konstrukce, doplnění chybějících kostiček z travově zeleného skla se zlatou vrstvou chráněnou čirou glazurou a osazení zpět
- u žulových desek manželek J.Schichta dořešit jejich dnes zcela chybějící orámování, po kterém zbyly jen otisky a vysekané kapsy nahoře a dole a doplnit chybějící bronzová písmena
- za levým rohem hrobky je přerostlý jasan (?), zvyšující zavlhčení spolu z ostrůvky mechu a povlaky řas – **je nutné zvážit, kromě popsanych negativních jevů tis zároveň chrání povrch pomníku před degradací vlivem klimatických projevů**
- **měla by být řešena ochrana koruny pomníku před deštěm**
- **poškozený povrch kamene je nutné zpevnit a zakonzervovat, vzhledem k problematickému materiálu upozorňujeme, že konzervační zákroky bude nutné pravidelně opravovat**

2. Hrobka rodiny Carla F. Wolfruma – hřbitov Krásné Březno, stará část.

Náměty k řešení v projektu:

- hrobka je na svažitém terénu, zezadu a zprava dochází k odnosu materiálu a odhalování základu ze šterkobetonu, který odmrzá a drolí se, poklesává a u pravého rohu je již patrný pohyb žulových desek
- v důsledku zatékání do spár mezi bloky žuly altánu nad náhrobkem i do bočních zdí, dochází k biocidnímu napadení povrchu celé stavby
- zvýšenou vlhkost celé stavby zvyšují 3 přerostlé tůje, rostoucí za hrobkou, jejichž koruny spolu se spadáním jehličím zabraňují vysychání stavby

- nejsou vyřešeny odvody vody z nároží kupole hlavního altánu, kde se usazují nečistoty, z nichž vyrůstají kapradiny a další vegetace
- nevysychající povrch jemně pemrlovaných žulových dílů (je nasákavější) lokálně odmrzá a uvolňuje se v šupinách
- chybí téměř všechny bronzové díly hrobky jako jsou písmena nápisů a reliéfy (část je uložena v muzeu), ale bude třeba před čištěním provést dokumentaci jednotlivých nápisů a následně je rekonstruovat pro obnovu (ve spolupráci s archivem)
- je třeba zkontrolovat stav upevnění měděných částí římsy, (vejcovce) a v projektu ošetřit způsob jejich ochrany v době, kdy bude altán opatřen montážním lešením
- není znám stav pohřební komory a ani její rozsah (zda zasahuje i pod altánem nekryté části s ozdobnými záhonky), jak je odvodněna nebo větrána
- náhrobní deska je poškozená po neodborné manipulaci (vydrčené hrany se stopami po páčidle)
- provést rekonstrukci branek altánu a vyřešit způsob jejich ochrany proti vysazení a odcizení
- zjistit účel železných drátů v kupoli
- navrhnout (nebo dohledat) tvar „úchopek“ za které se zvedala náhrobní deska (vycházet ze zachovalého torza)
- vyřešit ochranu základů hrobky ze strany po svahu (pod tújemi). Dnešní cihelná zídka je havarijní
- zjistit příčinu uvolňování a zvedání desek žuly na koruně zdi s výklenky
- dořešit odtok dešťové vody od základů stavby

3. Hrobka rodiny Aloise Köhlera – hřbitov Krásné Březno, stará část.

Náměty k řešení v projektu:

- hrobka ve tvaru obdélné kaple s bočním vstupem se čtyřmi trojúhelníkovými štíty je v celkově havarijním stavu jako důsledek destrukce celé střešní konstrukce, zřejmě po dlouhodobé neúdržbě střešního pláště a svodů dešťové vody
- kaplová hrobka delší zadní stranou (proti vchodu) přiléhá k obvodové zdi hřbitova, za kterou je zvýšený terén a vzrostlé stromy. Z této strany je trvale dotována vlhkostí.
- skořepinová klenba je kompletně spadlá
- pohřební komora je otevřena a na rakve prší (je třeba zjistit, zda není náhrobní kámen shozen do hrobky)
- zdi jsou místo omítky chráněny tvrdě pálenými žlutými cihlami z vnější strany, z interiéru zbytky vápenné omítky. Vnější líc levého štítu ohrožuje přerostlý břechťan. Ten je třeba odstranit zcela i za ohradní zdi hřbitova
- nároží a předsazený štít bočního vstupu jsou omítkové, detaily neogotického vstupu jsou z prefabrikovaných dílů (nutno ověřit, zda litých maltoviny nebo z keramiky). Rekonstrukce chybějících dílů je možná podle dochovaných. Stopy po bočních brankách na okapní chodníčky v omítce předních rohů – je třeba rozhodnout, zda budou začištěny nebo osazeny oky
- bude nutné zcela nově zhotovit projekt krovu, střešní krytiny a okapů a rozhodnout, zda bude obnovena skořepinová klenba nebo ponechán prostor bez podhledu. – **NPÚ požaduje kompletní obnovu hrobky, tzn., včetně klenby. Doporučujeme v tomto smyslu zpracovat projektovou dokumentaci, práce je následně možné etapizovat.**

- Důležité je se zaměřit na co nejrychlejší obnovu střešních partií (podobný přístup je nutné zvolit i v případě Hrobky rodiny Antona Beselta).** Krytina bude shodná s původní (je vhodné užít i zbytky původní, dosud v torzu u štítů zachované stávající zamřížování dvou kulatých oken v užších průčelích a mříž vstupu budou restaurovány a osazeny zpět. Podle zbytků zasklení bude obnoveno i toto (růžovo fialové sklo)
- na průčelní straně je silně poškozen základ stavby a vstupních schodů. Je třeba navrhnout efektivní odvod srážkové vody ze střechy i boků hrobky (s kanálky pod chodníkem? před kaplí)
 - vyčistit interiér pohřební kaple i pohřební komory až na keramickou dlažbu, roztřídit balast od použitelného materiálu (střešní tašky atd.)
 - provést konzervaci a restaurování mramorových desek po jejich sejmutí ze stěn hrobky (případně vyhrabání z balastu na podlaze) a připravit je na navrácení na nově omítnuté a vybílené zdi.
 - plastika truchlící ženy včetně soklu – provést průzkum stavu materiálu, zjistit autorství, očistit, nakonzervovat a restaurovat
 - ověřit, zda vstup do hrobové kaple chránila jen mříž nebo i další dveře
 - provést ořez (lépe však odstranění) stromu (lípy) u hrobky, který svými kořeny narušuje základy průčelní stěny, zaplňování okapů listím a zavlhčení střechy

4. Hrobka rodiny Antona Baselta – hřbitov Krásné Březno, stará část.

Náměty k řešení v projektu:

- kaplová hrobka stojí svojí delší stranou ve vrstevnicové poloze ke svahu nad ní. Tvoří tak zábranu stékající vodě, neboť k její zadní straně je přistavěna dělicí zeď hřbitova. Z této strany je třeba vyprojektovat účinnou drenáž s odvodem srážkové vody z okapů i stékající z vedlejšího hrobu
- další ohrožení hrobky představuje vzrostlá lípa, zvedající svými kořeny dlážděný chodník před kaplí a pravděpodobně s kořeny zasahujícími i do nebo pod základy hrobky
- stěna hrobky proti vstupu je dotována srážkovou vodou zatékající do mezery mezi průčelní zdí hrobky a dělicí zdí hřbitova, vychýlenou v důsledku prorůstání břečťanu skrz cihelné zdivo dělicí zdi. Týž břečťan se pne výše po fasádě hrobky a na koruně zdiva vytváří zelený pokryv, trhající římsu štítu a uvolňující krytinu, kterou podrůstá a je třeba jej odstranit včetně kořenů
- podél delší levé strany stavby od vstupu již došlo k odplavení materiálu a jsou zde obnaženy základy stavby s cihelnou podezdívkou pískovcových parapetních desek. Ty se uvolňují i v důsledku zatékání srážkové vody po fasádě po zničení zinkových svodů okapů. Vedlejším efektem je biocidní napadení omítek
- stávající střecha již vykazuje větší poškození, ohrožující krov i klenbu a bude třeba provést její celkovou opravu včetně svodů
- v interiéru je třeba provést dokumentaci malířské výzdoby, zhotovení šablony nebo vzorníku pro pozdější obnovu po opravě omítek.
- fotografie pohřbených i urna musí být po dobu oprav uloženy na zabezpečeném místě (např. depozitář muzea). Náhrobní desky vsazené do zdiva musí být v době opravy objektu zakryty ochranným bedněním

- Pohřební komora bude otevřena jen pro umožnění projektové dokumentace a nebudou-li zjištěny závady ohrožující stavbu, bude opět uzavřena a náhrobní deska opatřena ochranným bedněním
- dále se již jedná o standardní obnovu členitého malého objektu s řadou narušených detailů, které bude nutné vyrobit jako kopie (technický stav stávajících neumožňuje jejich znovupoužití)

Všeobecně:

U hrobek - staveb doporučujeme zpracovat projektovou dokumentaci pro kompletní obnovu, u ostatních je možné rehabilitaci provádět na základě zpracovaných restaurátorských průzkumů a záměrů. NPÚ nabízí pomoc při dokumentaci ohrožených součástí staveb (např. destruované fiály Hrobky rodiny Antona Baselta, dlažeb, malířské výzdoby atd.).

Hrobku rodiny Aloise Köhlera jsme již dokumentovali, myslím, že bychom měli mít k dispozici zaměření (nestihla jsem ověřit).

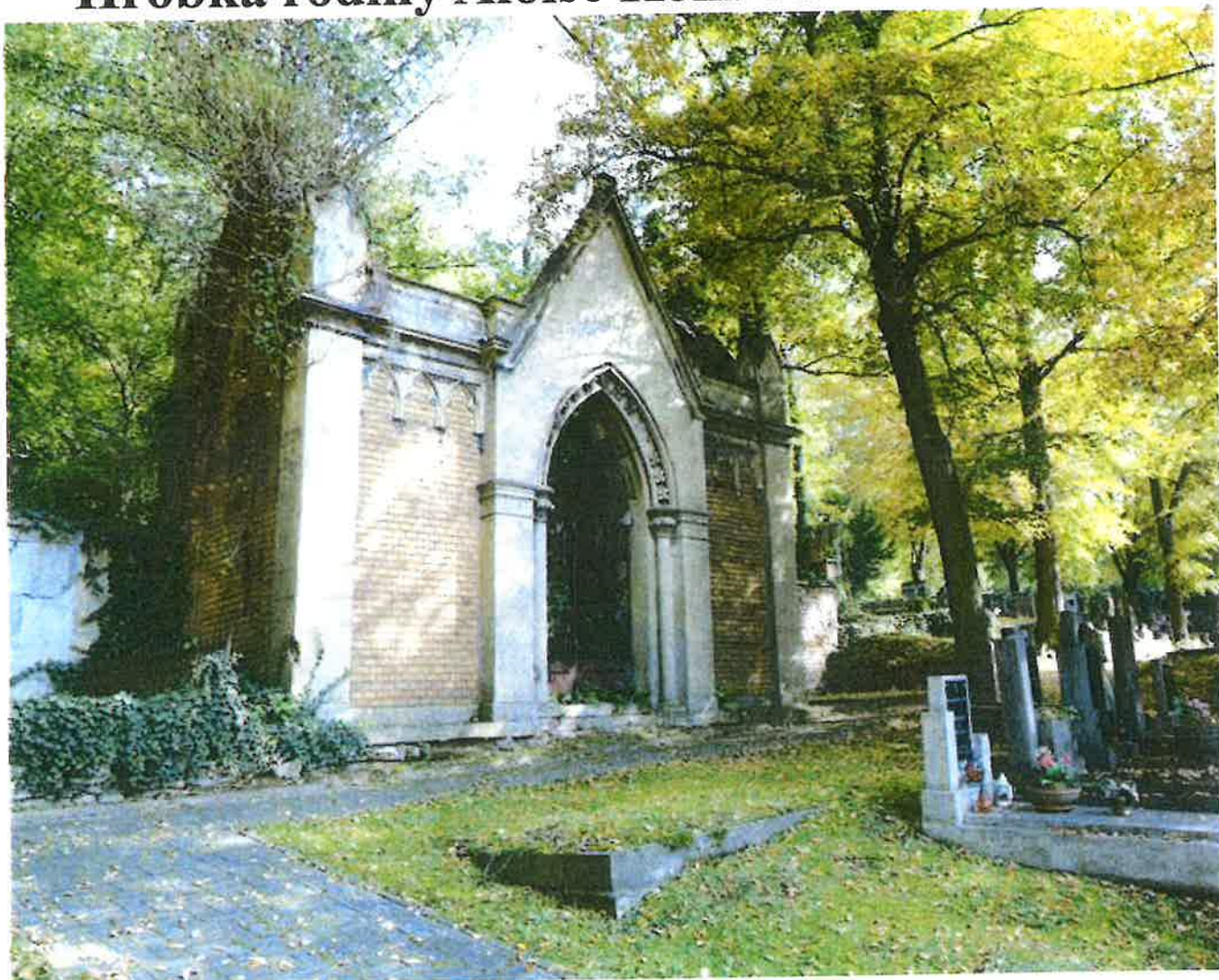
U Hrobky rodiny Fritze Wolfruma je nutné konzultovat zahradnické úpravy – dnes je jejich stav neuspokojivý, ale předpokládám, že součástí hrobky byly kultivované plochy. Otázkou je, zda je současná zeleň součástí původního konceptu, či zda se stala součástí hrobky v pozdějším období. To je nutné dohledat a ověřit na základě starších ikonografií či analogických situací, s tím může pomoci naše zahradní architekta.

Červeně – NPÚ Mgr. Lucie Radová 02/2023

Černě – Městské muzeum Ústí nad Labem PhDr. Jiří Belis 01/2023

- [Portál IISPP](#)
- [Vyhrazený přístup](#)

Hrobka rodiny Aloise Köhlera



KATALOGOVÉ ČÍSLO

1999996285_0001

KRAJ

Ústecký kraj

OKRES

Ústí nad Labem

OBEC

Ústí nad Labem

ČÁST OBCE

Krásné Březno

Hrobka rodiny Carla F. Wolfruma



KATALOGOVÉ ČÍSLO

1999996285_0003

KRAJ

Ústecký kraj

OKRES

Ústí nad Labem

OBEC

Ústí nad Labem

ČÁST OBCE

Krásné Březno

KATASTRÁLNÍ ÚZEMÍ

Hrobka rodiny Antona Baselta



KATALOGOVÉ ČÍSLO

1999996285_0002

KRÁ

Hrobka rodiny Johanna Schichta



KATALOGOVÉ ČÍSLO

199996291

KRAJ

Ústecký kraj

OKRES

Ústí nad Labem

OBEC

Ústí nad Labem

Číslo hrobu

